

DECIZIE

09 octombrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „RINAZAV”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Privată Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor (CLAD), Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” (ANCO), Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” (ORDA) împotriva Societății cu Răspundere Limitată „RINAZAV” privind încasarea remunerației pentru dreptul de autor/conexe,

împotriva încheierii din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „RINAZAV”,

c o n s t a t ă :

La 20 septembrie 2018 Instituția Privată Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor (CLAD), Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” (ANCO), Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” (ORDA) au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „RINAZAV” privind încasarea remunerației pentru dreptul de autor/conexe (f.d. 1-6).

Prin hotărârea din 18 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Instituția Privată Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor (CLAD), Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” (ANCO), Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” (ORDA) către SRL „RINAZAV”, fiind examinată în procedura cererilor cu valoarea redusă, a fost admisă.

S-a încasat din contul SRL „RINAZAV” în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” (CLAD) a datoriei de bază ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe în valoare de 10 440 de lei, a penalității în mărime de 17 843 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 2877 de lei, în sumă totală de 31 160 de lei.

S-a încasat din contul SRL „RINAZAV” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 934,80 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 31 ianuarie 2019 SRL „RINAZAV”, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 18 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță după competență (f.d. 48-49).

Prin încheierea din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel declarate de SRL „RINAZAV”, împotriva hotărârii din 18 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acordându-i apelantei un termen de 10 zile calendaristice de la data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 701 lei, informând apelantul că în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de SRL „RINAZAV” împotriva hotărârii din 18 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din motivul neînlăturării în termenul acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 71-72).

La 19 iulie 2019 SRL „RINAZAV” a declarat recurs împotriva încheierii din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 77-80).

În motivarea recursului a indicat că hotărârea motivată din 18 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a recepționat-o mai târziu, însă cererea de apel motivată a scris-o în limba rusă, iar pentru a nu fi lăsată din nou cererea fără curs a transmis-o la traducere din limba rusă în limba de stat.

A specificat că a înlăturat parțial indicațiile instanței prin încheierea din 02 aprilie 2019 și a achitat taxa de stat în mărime de 701 de lei, iar cererea de apel motivată era în curs de traducere în limba de stat.

La 05 iulie 2019 a recepționat prin intermediul oficiului poștal încheierea din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care i s-a restituit cererea de apel depusă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 04 iunie 2019, iar SRL „RINAZAV” a declarat recurs la 19 iulie 2019.

Materialele cauzei atestă că încheierea în copie a fost expediată recurentului la 18 iunie 2019, însă la dosar nu s-a regăsit dovada recepționării scrisorii. Astfel, recursul declarat la 19 iulie 2019, este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL „RINAZAV” ca fiind neîntemeiat și necesar respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că în data de 31 ianuarie 2019 SRL „RINAZAV” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 18 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 365 alin.(1), (1¹) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate depuse SRL „RINAZAV” împotriva hotărârii din 18 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a probelor invocate în susținerea apelului și a dovezii plății taxei de stat, fiind-i stabilit termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor menționate, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în conformitate cu art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Aici, Colegiul precizează că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost adusă la cunoștință apelantului, conform avizului de recepție fiind recepționată la 13 mai 2019 (f.d. 63).

Prin încheierea din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „RINAZAV” împotriva hotărârii din 18 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel privind prezentarea cererii de apel motivate conform încheierii 02 aprilie 2019.

Or, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul reiterează că alegațiile recurentului că a primit hotărârea primei instanțe motivată târziu și că urmează a fi tradusă în limba de stat, sunt neîntemeiate or, la 15 mai 2019 prin intermediul adresei electronice i-a fost expediată apelantului/recurentului hotărârea motivată a primei instanțe. Prin urmare, de pe data de 15 mai 2019 apelantului/recurentului a avut suficient timp pentru a întocmi cererea de apel în corespundere cu normele legale.

În alta ordine de idei, faptul că SRL „RINAZAV” nu și-a valorificat drepturile sale în termen, nu poate fi pusă pe seama obligației instanței de judecată.

În contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, ipoteză reținută și de instanța de apel.

Mai mult, apelantul înregistrând cererea de apel nemotivată și cunoscând cerințele art. 364-365 Cod de procedură civilă, în condițiile în care nu le-a îndeplinit, nu poate pune pe seama instanței rolul său pasiv în realizarea drepturilor sale.

În contextul prevederilor art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, restituirea cererii de apel din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel conform încheieri din 02 aprilie 2019, nu este decât o sancțiune procedurală, adică o urmare nefavorabilă, stabilită de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Tot aici, este de menționat că în dispozitivul încheierii din 02 aprilie 2019, instanța de apel, în esență, a menționat că neîndeplinirea în termen a indicațiilor, va genera restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă, condiție ce rezultă expres din prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Or, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO și în contextul circumstanțelor relevate, Colegiul menționează că recurentul nu a întreprins măsurile necesare după cum sugerează și jurisprudența CtEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Or, părțile mai au obligația de a se folosi cu bună credință de drepturile lor procedurale rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) Cod de procedură civilă.

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată și conformă prevederilor legale soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, deoarece circumstanțele relatate denotă că însuși recurentul nu a respectat drepturile sale procedurale și a omis îndeplinirea actelor de procedură conform normelor de drept procedural, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale. De altfel, partea urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurente nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat cu menținerea încheierii instanței de apel din 04 iunie 2019.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „RINAZAV”.

Se menține încheierea din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Privată Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor (CLAD), Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” (ANCO), Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” (ORDA) împotriva Societății cu Răspundere Limitată „RINAZAV” privind încasarea remunerației pentru dreptul de autor/conexe.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh